

Vergaderjaar 2012–2013

33 134 (R 1972)

Regels omtrent de verkrijging en het verlies van de nationaliteit van zeeschepen (Rijkswet nationaliteit zeeschepen)

Nr. 8 HERDRUK¹

NADER VERSLAG

Vastgesteld 3 juni 2013

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft besloten een nader verslag uit te brengen over dit wetsvoorstel (Kamerstuk 33 134, nr. 2) omdat de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstuk 33 134, nr. 6), de nota van wijziging (Kamerstuk 33 134, nr. 7) en in de tussentijd ontvangen informatie van derden aanvullende vragen hebben opgeroepen. Het nader verslag behandelt alleen die onderdelen waarover door de genoemde fracties inbreng is geleverd.

Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen tijdig en afdoende zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

blz.

Algemeen	1
Teboekstelling, ongeacht waar ter wereld	2
Bestaande nationale wetgeving	3
Bestuursrechtelijk optreden	3

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en de nota naar aanleiding van het verslag inzake de Regels omtrent verkrijging en het verlies van de nationaliteit van zeeschepen (Rijkswet nationaliteit zeeschepen) en hebben hierover nog een aantal aanvullende vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen en de nota naar aanleiding van het verslag. De

¹ I.v.m. een correctie in de tekst

leden van de PvdA-fractie hebben echter nog enkele vragen en verzoeken de regering om op deze punten nader in te gaan.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen en de nota naar aanleiding van het verslag en zien af van verdere vragen aan de regering.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen en de nota naar aanleiding van het verslag en hebben hierover nog een aantal aanvullende vragen.

De leden van D66 -fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en de nota naar aanleiding van het verslag inzake de Rijkswet nationaliteit van zeeschepen en hebben hierover nog enkele aanvullende vragen.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren (PvdD) hebben kennisgenomen van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen en de nota naar aanleiding van het verslag en willen graag nog enkele vragen stellen. De leden van de fractie van de PvdD hebben tevens kennisgenomen van de nota van wijziging waardoor verduidelijkt is dat een schip alleen na vonnis van een rechter van een land waar het schip in het vlaggenregister staat ingeschreven, de vlag kan worden afgenomen. De leden van de fractie van de PvdD menen dat dit inderdaad een verbetering van het voorliggende wetsvoorstel is, maar blijven de uitbreiding van de criteria op grond waarvan de zeebrief ontnomen kan worden, afwijzen. De leden van de fractie van de PvdD vinden de wijze waarop de regering omgaat met de walvisjacht van Japan dubieus, en vragen de regering nogmaals ondubbelzinnig aan te geven dat zij de illegale jacht op walvissen door Japan afkeurt en afwijst, en dat zij Japan zal blijven oproepen om deze jacht per direct te staken. Is de regering daartoe bereid? Waarom geeft de regering aan dat dat de Japanse walvisvangst als onderdeel van Japans wetenschappelijk onderzoek formeel rechtmatig is? Heeft de regering wat dat betreft een ander standpunt ingenomen dan zij al jaren heeft? Eerder heeft de regering immers erkend dat de Japanse walvisjacht niet in het kader van wetenschappelijk onderzoek plaatsvindt, en derhalve illegaal is. De leden van de fractie van de PvdD ontvangen op dit punt graag een reactie van de regering. Is de regering het met de leden van de fractie van de PvdD eens dat de Japanse walvisjacht niet voor wetenschappelijke doeleinden uitgeoefend wordt, en dat deze dus indruist tegen het moratorium op de walvisjacht van de International Whaling Commission? Zo nee, waarom niet, en over welke feiten die het tegendeel hiervan zouden onderbouwen beschikt de regering dan? Zo ja, is zij bereid de uitspraak in de nota naar aanleiding van het verslag dat de Japanse walvisvangst plaatsvindt in het kader van Japans wetenschappelijk onderzoek, hetgeen mogelijk is in het kader van de gemaakte afspraak over een moratorium door de International Whaling Commission, te corrigeren?

Teboekstelling, ongeacht waar ter wereld

De leden van de VVD-fractie hebben nog een vraag over een eventuele dubbele teboekstelling. De regering vermeldt in de nota naar aanleiding van het verslag dat hier geen sprake van kan zijn. Toch hebben de leden van deze fractie, mede gezien het feit dat niet duidelijk is in hoeveel landen er sprake is van een ontkoppeling tussen teboekstelling en vlagregistratie, de vraag of het derhalve mogelijk is dat een reder graag te boek wil staan in Nederland, zijn schepen onder een andere vlag wil laten varen, maar dat in dat land geen sprake is van ontkoppeling zodat ook

daar een teboekstelling moet plaatsvinden en de reder er voor kiest om die reden niet in Nederland te boek te staan?

Bestaande nationale wetgeving

De leden van de VVD-fractie constateren dat in de memorie van toelichting melding wordt gemaakt van het feit dat de gronden van doorhaling van de nationaliteit grotendeels zijn ontleend aan de bestaande Nederlandse nationaliteitswetgeving voor zeeschepen, zoals de Zeebrievenwet. Een groot verschil tussen de huidige wetgeving en het wetsvoorstel is echter dat in artikel 13 lid 1 van het wetsvoorstel sprake is van een imperatief stelsel om de nationaliteit in te trekken, terwijl de huidige wetgeving slechts een bevoegdheid kent van de minister om in bepaalde situaties de nationaliteit in te trekken. Een imperatief stelsel houdt in dat de nationaliteit dient te worden ingetrokken als een genoemde situatie zich voordoet. Dit stelsel lijkt haaks te staan op de uitleg die de regering geeft in de memorie van toelichting en de nota naar aanleiding van het verslag, waarin staat dat de intrekking voorafgegaan wordt door een toezichttraject. De leden van de VVD-fractie hebben de vraag of de regering kan aangeven of een toezichttraject met waarschuwingen niet minder nut heeft als de regering gebonden is de nationaliteit in te trekken als een genoemde situatie zich voordoet.

Bestuursrechtelijk optreden

De leden van de VVD-fractie lezen in de nota naar aanleiding van het verslag dat de rechtszekerheid is gewaarborgd door de normale procedures van de Algemene wet bestuursrecht. Daarbij wordt tevens aangegeven dat de daadwerkelijke intrekking voorafgegaan wordt door een toezichttraject met waarschuwingen. Doordat op geen enkele wijze invulling wordt gegeven aan dit toezichttraject, zeker in combinatie met het imperatief stelsel, staat wellicht niet vast dat er sprake zal zijn van een procedure met voldoende waarborgen. Ook zou dit strijdig kunnen zijn met de Algemene wet bestuursrecht. De leden van de VVD-fractie vragen hierop een reactie van de regering. Deze leden vragen ook een toelichting op de wijze waarop het toezichttraject vorm krijgt. De leden van de VVD-fractie vragen de regering of dan niet tevens in het wetsvoorstel een bepaling dient te worden opgenomen om de regering de mogelijkheid te geven regels op te stellen die invulling geven aan het toezichttraject (inclusief de waarschuwingen). De leden van de VVD-fractie vernemen hier graag een reactie op van de regering. De leden van de VVD-fractie vragen of artikel 13 lid 2 kan worden verduidelijkt. Gaat het hier om «de rompbevrachtingsovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 9»? Kan bij artikel 13 lid 3 de intrekking in geval van ernstige schendingen van internationaal humanitair recht nader worden gespecificeerd, bijvoorbeeld met een verwijzing naar verdragen? Voorts vragen de leden van de VVD-fractie wat in artikel 13 lid 4 sub d onder 3 wordt verstaan onder «uitzendingen waarvoor geen machtiging is verleend».

Zowel de leden van de VVD-fractie als de leden van de CDA-fractie vragen wie in artikel 13 lid 4 sub f allemaal vallen onder het begrip «betrokkenen».

De leden van de fractie van de PvdA vragen of het imperatief stelsel voor intrekking van de nationaliteit van een schip overeenkomt met het toezichts- en verbetertraject dat in de memorie van toelichting wordt aangehaald. De leden van de fractie van de PvdA verzoeken de regering nader in te gaan op de invulling van het toezichts- en verbetertraject.

De leden van de fractie van de PvdA vragen of voorlegging van een doorhalingsbesluit aan de rechter verplicht is bij een doorhalingsbesluit dat door de minister is genomen, vanwege de schending van een volkenrechtelijke verplichting.

De leden van de CDA-fractie merken verder op dat het wetsvoorstel voorziet in een (gedeeltelijk) imperatief stelsel om de Nederlandse nationaliteit van schepen te ontnemen. Deze leden vragen of de regering kan aangegeven waarom deze scheiding gemaakt wordt. De leden van de CDA-fractie vragen de regering aan te geven hoe de Algemene wet bestuursrecht in de nieuwe wet van toepassing wordt. De daadwerkelijke eventuele intrekking wordt voorafgegaan door een toezichttraject met waarschuwingen. Op welke wijze wordt invulling gegeven aan dit toezichttraject? Op welke wijze wordt verzekerd, in combinatie met een imperatief stelsel, dat er sprake zal zijn van een procedure met voldoende waarborgen? Is overwogen om in het wetsvoorstel een bepaling op te nemen om de minister de mogelijkheid te geven regels op te stellen die invulling geven aan het toezichttraject (inclusief de waarschuwingen)? Met betrekking tot artikel 13 lid 1 sub b vragen de leden van de CDA-fractie wat er precies wordt bedoeld met dit artikel.

Zowel de leden van de CDA-fractie als de leden van de D66-fractie vragen een nadere toelichting op datgene wat wordt bedoeld met de in artikel 13 lid 1 sub c genoemde «onverenigbaarheid met de volkenrechtelijke verplichtingen». Wat wordt bedoeld met «intrekking in geval van ernstige schendingen van internationaal humanitair recht in de context van dit wetsvoorstel», zoals genoemd in artikel 13 lid 3?

Kan de intrekking van de nationaliteit van een schip hiermee een politieke keuze worden, zo vragen de leden van de D66-fractie. Daarnaast vragen de leden van de D66-fractie waarom er met betrekking tot artikel 13 gekozen is voor een imperatief stelsel en vragen de leden van de CDA-fractie of een geheel niet-imperatief stelsel is overwogen.

Ook de leden van de D66-fractie willen graag dat de regering nader in gaat op de invulling van het toezichtstraject met waarschuwingen. Op welke manier wordt het toezichtstraject verder uitgewerkt? Kan de regering waarborgen voor een zorgvuldige procedure in het wetsvoorstel opnemen? Is de regering nu gebonden om in bepaalde situaties de nationaliteit van een schip in te trekken? Hoe staat dat in verhouding tot het toezichtstraject?

Tot slot vragen de leden van de D66-fractie de regering om verder in te gaan op de beroepsprocedure. Op welke manier en op welke gronden kan er bezwaar worden gemaakt tegen het doorhalen van de nationaliteit?

De voorzitter van de vaste commissie,
Paulus Jansen

De adjunct-griffier van de vaste commissie,
Blacquiere